

Vinkler Elemér professzor 85 éves

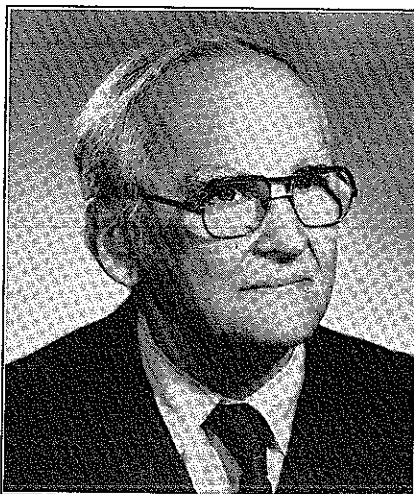
Vinkler Elemér, a SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézetének emeritus professzora 1994. szeptember 30-án tölti be 85. életévét.

Vinkler Elemér a Szegedi Tudományegyetemen az 1930–1935. időszakban végezte tanulmányait 1932-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett, 1935-ben vegyészdoktor lett. Kerek fél évszázadon át, 1979. június 30-ai nyugdíjba vonulásáig ezen az egyetemen volt hallgató, oktató, másfél évtizeden át intézetvezető egyetemi tanár.

A nagyívű pályát bejárt tudós professzor előtt 80. születésnapja alkalmából az MGYI Csongrád Megyei Szervezete által 1989. október 5-én rendezett ünnepi ülésen tisztelték az egyetem vezetése, volt kollégái, tanítványai, korábbi intézete. Az ünnepi ülésről a Gyógyszerészet 1990. februári számában (95–96. old.) jelent meg ismertetés.

A 85. születésnap alkalmából szeretném felidézni a jubileumi ülésen tartott előadásom néhány gondolatát. Megemlékeztem Vinkler Elemér „Tanulmányok egy új isochinolin-bázis szintéziséhez” c. doktori értekezéséről, melynek egy példányát átadásával tisztelt meg. Az értekezést a Ferenc József Tudományegyetem I. sz. Kémiai Intézetében készítette, melynek igazgatója Széki Tibor professzor volt. Doktori értekezésében Széki Tibor professzornak és az intézet akkor tanársegédének, Bruckner Győzőnek mond köszönetet. Egy 1939-ben közölt dolgozatának címe: „Spasmolytikus hatású isochinolin-bázisok szintézisére vonatkozó újabb vizsgálatok. Néhány új megfordítható N-O acilvándorlásról” [Magy. Kém. F. 45, 147 (1939)]. E dolgozat szerzői Vinkler Elemér és Bruckner Győző, és irodalmi hivatkozásai között szerepel Krámlí András és Fodor Gábor, akkori intézeti munkatársak neve. Az intézet ekkor „Szerves és Gyógyszerészi Vegytani Intézet”, igazgatója pedig mai egyetemünk névadója, az akkor már Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert volt.

Előbbiekből is kitűnően, Vinkler professzorban az izochinolinok kutatásának és az N-O acilvándorlás vizsgálatának egyik első hazai művelőjét tisztelhetjük. Alapvető jelentőségűek a szerves kénvegyületek szintézise, szerkezetfelfedezése és átalakulásai terén végzett széleskörű vizsgálatai. Gyógyszeranalitikai munkája is jelentős. E vonatkozásban főként a szerves gyógyszer-molekulák színreakcióinak reakcióme-



chanizmus-felfedezése terén elért eredményei figyelemre méltóak.

A benzotiazolok körében Szabó Jánossal, a tioszulfonsav és szulfénsavszármazékok és egyéb kénvegyületek szerkezetvizsgálata és reakciói terén Klivényi Ferencsel, Stájer Gézával és Lázár Jánossal publikált munkáit a monográfiák behatóan tárgyalják. Tanítványai, Klivényi Ferenc, Szabó János és Stájer Géza a kénvegyületek körében végzett, nemzetközileg elismert kutatásai résztvevőiként a szegedi Gyógyszerésztudományi Kar oktatói közül legelsőként 1969, 1970 és 1976-ban szereztek kandidátusi minősítést.

Vinkler professzor e fokozatot 1952-ben, korábbi kiemelkedő tudományos

munkái elismeréseként automatikusan kapta meg Tudomány doktora 1963-ban lett a „Vizsgálatok a szerves kénvegyületek körében” c. értekezésével. Szeretném kiemelni, hogy a hazai gyógyszerészeti tudományok területén dolgozók között az akadémiai doktori fokozat elnyerésében a legelső között volt, sőt követői is csak sok évvel később lettek.

Vinkler professzor mélyen humánus emberi magatartása mindig példamutató volt. Kollégái, munkatársai, hallgatói szerették, tisztelték és tisztelik. Nemcsak széleskörű szakmai ismeretei, hanem az irodalom és művészetek terén való jártassága, emberi bölcsessége is mindig tiszteletet ébreszt.

Vinkler Elemér kapcsolata az intézettel ma is szoros. Szívesen hallgatjuk a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem emeritus professzoraként adott baráti tanácsait, tanulságos történeteit, visszaemlékezéseit. Boldogok vagyunk, hogy az egyetem nagy időket látott egyik reprezentánsa, a nemzetközi hírű tudós ma is körünkben van és hallgathatjuk visszaemlékezéseit Szent-Györgyi Alberttről, Széki Tiborról, Bruckner Győzőről, Fodor Gáborról, Krámlí Andrásról és másokról, akikkel együtt dolgozott. Nekem, a későbbi Fodor tanítványnak különösen meleg érzés hallani emlékezéseit a fiatal Fodor Gáborról, akit Ő javasolt az intézetbe.

Kedves Elemér Bátyám! 85. születésnapod alkalmából kérlek fogadd legjobb kívánságainkat! Tisztelettel köszönjük, jó egészséget, boldogságot kívánunk!

Bernáth Gábor